

BANK SPÓLDZIELCZY
W RZESZOWIE

Najstarszy Polski Bank na Podkarpaciu

INFORMACJA

Z ZAKRESU PROFILU RYZYKA
I POZIOMU KAPITAŁU
BANKU SPÓLDZIELCZEGO W RZESZOWIE

na dzień 31.12.2022 roku

R z e s z ó w, lipiec 2023

gr 13

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP.....	3
II.	CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	4
III.	INFORMACJA O STRATEGII I CELACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	5
IV.	OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.....	7
V.	INFORMACJE DOTYCZĄCE FUNDUSZY WŁASNYCH.....	8
VI.	INFORMACJE DOTYCZĄCE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH.....	9
VII.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO KONTRAHENTA.....	10
VIII.	INFORMACJA DOTYCZĄCA BUFORÓW KAPITAŁOWYCH.....	10
IX.	WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO.....	10
X.	RYZYKO KREDYTOWE.....	10
XI.	AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ.....	12
XII.	KORZYSTANIE Z ECAI.....	12
XIII.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE.....	12
XIV.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE.....	12
XV.	EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM.....	13
XVI.	EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM.....	13
XVII.	EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURITYZACYJNE.....	14
XVIII.	POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ.....	15
XIX.	DŹWIGNIA FINANSOWA.....	15
XX.	STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO.....	16
XXI.	STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO.....	16
XXII.	STOSOWANIE METOD ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO.....	17
XXIII.	STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO.....	17
XXIV.	UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI – WG REKOMENDACJI P.....	17
XXV.	INFORMACJE O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22AA USTAWY PRAWO BANKOWE.....	19
XXVI.	INFORMACJE DOTYCZĄCE FINANSOWEGO WSPARCIA POCHODZĄCEGO ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.....	20
XXVII.	INFORMACJE O ZAWARCIU UMOWY – ART. 141T UST. 1 USTAWY PRAWO BANKOWE.....	20
XXVIII.	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W RZESZOWIE.....	20

Załącznik : EU KMI Najważniejsze wskaźniki

I. WSTĘP

1. Bank Spółdzielczy w Rzeszowie, zwany dalej „Bankiem” dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń, wskaźnika dźwigni, systemu kontroli wewnętrznej oraz innych wymaganych informacji, wg stanu na dzień 31.12.2022 roku.
2. Niniejsza Informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:
 - 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie CRR) z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (część ósma) wraz z późn. zmianami,
 - 2) Ustawie Prawo bankowe (art.111 oraz 111 a),
 - 3) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (paragraf 31),
 - 4) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
 - 5) Rekomendacjach wydanych przez KNF, w tym Rekomendacji S,T,M,P,H i Z,
 - 6) Wytycznych EBA w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 z późn.zm. EBA/GL/2016/11,
 - 7) Innych rozporządzeń wykonawczych i delegowanych Komisji UE ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji,
 - 8) Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Rzeszowie.
3. W oparciu o artykuł 432 Rozporządzenia CRR Bank w zakresie ujawnianych informacji:
 - 1) stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne – informacje nieistotne to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych;
 - 2) stosuje pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
4. W przypadku pominięcia informacja o tym jest podawana w treści ujawnienia.
5. Bank informuje, że spełnia warunki „małej i niezłożonej instytucji” zgodnie z art.4 ust.1 pkt 145 Rozporządzenia CRR oraz instytucji nienotowanej w rozumieniu art. 4 ust.1 pkt 148 Rozporządzenia CRR. Niniejsza Informacja obejmuje zakres ujawnianych informacji, określonych w art. 433b Rozporządzenia CRR.
6. Niniejsza Informacja w pełni spełnia wymagania dyscypliny rynkowej.
7. Informacje ujęte w niniejszym dokumencie prezentowane są za okres 01.01.2022r. do 31.12.2022r. (wg stanu na dzień 31.12.2022r.).
8. Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.
9. Bank Spółdzielczy w Rzeszowie działa od 1870 roku. Siedziba Banku mieści się w Rzeszowie, ul. płk. Lisa Kuli 16.
10. Bank Spółdzielczy w Rzeszowie jest wpisany w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS 0000044661 przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

11. Wg stanu na 31.12.2022 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej w czterech jednostkach:
 - 1) Centrala Banku w Rzeszowie;
 - 2) Oddział Sieniawa;
 - 3) I Filia Rzeszów;
 - 4) Filia Adamówka;
12. Liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty na dzień 31.12.2022r. wynosiła 44 etaty.
13. Suma dochodów Banku według stanu na 31.12.2022r. wyniosła 16 647,27 tys. zł. przy poniesionych kosztach 13 907,85 tys. zł.
14. Bank wykazał zysk brutto w kwocie 2 739,42 tys. zł.
15. Podatek dochodowy wyniósł 755,33 tys. zł.
16. Obszar działania Banku: Bank działa na terenie całego województwa podkarpackiego i powiatu biłgorajskiego z terenu województwa lubelskiego.
17. Bank jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.
18. Bank nie posiada jednostek zależnych i nie jest podmiotem zależnym.
19. Bank Spółdzielczy w Rzeszowie w dniu 31 grudnia 2015 roku przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
20. W sprawozdaniu finansowym za 2022 rok Bank wykazał sumę bilansową w wysokości 213 169,00 tys. zł tys. zł, łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 15,70%. Sprawozdanie sporządzono przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie rozpoznano okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności.
21. Stopa zwrotu z aktywów w roku 2022 wynosiła 0,89%.
22. Wszystkie regulacje dotyczące monitorowania poziomu ryzyka oraz kapitału są dostępne w siedzibie Centrali Banku pod adresem:
Bank Spółdzielczy w Rzeszowie
ul. płk. Lisa Kuli 16
35-025 Rzeszów
23. W skład Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Rzeszowie wchodzi:
 - 1) Józef Cieszyński – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - 2) Wiesław Borek – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
 - 3) Stanisław Skala – Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - 4) Zuzanna Sztyk – Członek Rady Nadzorczej,
 - 5) Andrzej Jabłczyński – Członek Rady Nadzorczej,
 - 6) Marek Latusek – Członek Rady Nadzorczej,
 - 7) Wiesława Kruk – Członek Rady Nadzorczej,
 - 8) Jan Skalski – Członek Rady Nadzorczej,
 - 9) Agnieszka Tęcza – Członek Rady Nadzorczej.
24. Bankiem zarządza trzyosobowy Zarząd w składzie:
 - 1) Dorota Kanach – Prezes Zarządu,
 - 2) Monika Radawiec – Wiceprezes Zarządu,
 - 3) Grzegorz Falfus – Członek Zarządu.

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze *Strategią zarządzania ryzykiem* oraz *Politykami* opracowanymi w formie pisemnej i zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą i Zarząd Banku. Ww. procedury określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyk uznanych przez Bank za istotne. Dokumenty te są zgodne z założeniami *Strategii Działania Banku Spółdzielczego w Rzeszowie na lata 2020 – 2023* i podlegają corocznemu przeglądowi

zarządcemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

2. *Strategia zarządzania ryzykiem* oraz *Polityki* obowiązujące w Banku w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka są powiązane również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym m.in. z *Planem ekonomiczno-finansowym*, a także zasadami/instrukcjami w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. *Polityki* obowiązujące w Banku zawierają cele definiujące apetyt na ryzyko rozumiany jako bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Cele strategiczne zatwierdza Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem. Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje *Strategia zarządzania ryzykiem*, obejmująca obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.
6. W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.
7. W celu realizacji ww. procesów realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach *Strategii działania Banku*. Szczegółowy opis procesów zawierają *Polityki* oraz *Instrukcje* zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
8. Przepływ informacji dotyczący ryzyka, kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty *Instrukcją sporządzania informacji zarządczej*, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.
9. Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka. Rada Nadzorcza ze swojego grona powołuje Komitet Audytu.
10. Bank zarządza konfliktami interesów na podstawie przyjętej w Banku *Polityki zarządzania konfliktem interesów*. Zarządzanie konfliktem interesów w Banku polega na podejmowaniu niezbędnych kroków w celu wyeliminowania lub zminimalizowania skutków konfliktu interesów. Informacja o zarządzaniu konfliktem interesów dostępna jest na stronie www. Banku: <https://www.bs.rzeszow.pl/o-banku/Konflikt-interesow/>.

III. INFORMACJA O STRATEGII I CELACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Podstawowe założenia procesu zarządzania ryzykiem

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.
2. W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.
3. Realizowane zadania związane są z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka zatwierdzane są przez Radę Nadzorczą w ramach *Strategii działania Banku*.

mp
mp
mp

4. Bank zarządza ryzykami uznanymi za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi ryzykami.
5. Bank jako ryzyka istotne zdefiniował:
 - 1) kredytowe (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji),
 - 2) rynkowe, ze względu na skalę działalności handlowej, rozumiane jako walutowe,
 - 3) operacyjne,
 - 4) braku zgodności,
 - 5) koncentracji (z tytułu przekroczenia limitów zabezpieczeń, branż i w jednorodny produkt),
 - 6) stopy procentowej w księdze bankowej,
 - 7) płynności i finansowania,
 - 8) kapitałowe,
 - 9) biznesowe,

oraz inne ryzyka, jeżeli według oceny Banku lub zgodnie z obowiązującą *Instrukcją oceny adekwatności kapitałowej* winny podlegać odrębnemu zarządzaniu na podstawie pisemnych procedur.

Proces zarządzania ryzykiem

1. Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje:
 - 1) gromadzenie informacji;
 - 2) identyfikację i ocenę ryzyka;
 - 3) limitowanie ryzyka;
 - 4) pomiar i monitorowanie ryzyka;
 - 5) raportowanie;
 - 6) zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).
2. W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą:
 - 1) Rada Nadzorcza;
 - 2) Zarząd;
 - 3) Komórki organizacyjne lub wyznaczone osoby w Banku odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych;
 - b) zarządzanie nadwyżką środków;
 - c) sprzedaż kredytów;
 - d) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji;
 - e) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń *Strategii zarządzania ryzykiem* w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza zatwierdza w *Strategii działania Banku* oraz w *Planie ekonomiczno-finansowym* ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie *Strategii zarządzania ryzykiem*, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonanie weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w *Strategii zarządzania ryzykiem w Banku* oraz zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym Banku*.

X, 13 02

Identyfikacja i pomiar ryzyka

1. Identyfikacja ryzyka w Banku odbywa się poprzez:
 - 1) gromadzenie, aktualizację, przechowywanie danych,
 - 2) wykorzystanie dostępnych baz danych,
 - 3) generowanie raportów dotyczących ryzyka,
 - 4) udostępnianie raportów komórkom odpowiedzialnym za analizę danych,
 - 5) analizy i ocenę czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych.
2. Analiza ryzyka dokonywana jest na podstawie zgromadzonych danych, czynników wewnętrznych i zewnętrznych występowania ryzyka w Banku oraz stopnia ich wpływu na wynik finansowy. Metody i procedury identyfikacji poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje wewnętrzne w zakresie zarządzania ryzykami w Banku.
3. Zasady pomiaru, analizy oraz testowania warunków skrajnych ekspozycji na ryzyko, umożliwiające zarządzanie tym ryzykiem w skali Banku, ujęte są w wewnętrznych procedurach.
4. Metody pomiaru ryzyka, a w szczególności ich założenia, są poddawane okresowym przeglądom wraz z przeglądem wewnętrznych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

Limity ograniczające ryzyko

W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach. Limity ustalane są w oparciu o dane historyczne z uwzględnieniem planowanych zmian w działalności Banku. Weryfikacja przyjętych w Banku limitów odbywa się podczas tworzenia założeń do planu ekonomiczno-finansowego (sporządzania planu ekonomiczno-finansowego) oraz przeglądów zarządczych procedur w zakresie zarządzania ryzykami. Bank w swoich procedurach określa zasady postępowania w przypadku przekroczeń limitów oraz zasady ich weryfikacji.

System informacji zarządczej dotyczący zarządzania ryzykiem

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej. System ten obejmuje informacje na temat:

- 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności banku;
- 2) profilu ryzyka;
- 3) stopnia wykorzystania limitów;
- 4) wyników testów warunków skrajnych;
- 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.

IV. OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

1. Bank Spółdzielczy w Rzeszowie odpowiednio do zapisów 1.11 Rekomendacji H wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego, dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach publikuje informacje zawierające opis systemu kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej określają uchwalone przez Zarząd Banku i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą:
 - 1) *Regulamin Kontroli wewnętrznej,*
 - 2) *Regulamin Działania Stanowiska ds. zgodności,*
 - 3) *Polityka Zgodności,*
 - 4) *Instrukcja Zarządzania ryzykiem braku zgodności,*
 - 5) *System Kontroli Wewnętrznej.*

mp
7

Szczegółowe zasady działania Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu określają *Regulaminy* działania tych organów.

2. System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:
 - 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
 - 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
 - 3) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach,
 - 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
 - 5) Zasad Ładu Korporacyjnego przyjętych uchwałą KNF z dnia 22 lipca 2014r,
 - 6) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej,
 - 7) Wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
3. Cele systemu kontroli wewnętrznej:

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do charakteru i profilu ryzyka oraz skali działalności Banku, w sposób trwały i spójny wkomponowany jest w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowi podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności. Na funkcję kontroli składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli. Celem ogólnym systemu kontroli wewnętrznej w Banku jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
4. Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej Banku Spółdzielczego w Rzeszowie, w tym rola organów zarządzających i nadzorujących, dostępne są na stronie www Banku: <https://www.bs.rzeszow.pl/o-banku/lad-korporacyjny/System-Kontroli-wewn/>.

V. INFORMACJE DOTYCZĄCE FUNDUSZY WŁASNYCH

1. Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich kapitałów, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.
2. Podstawowym źródłem budowy kapitału Banku jest wynik finansowy.
3. Bank ujmuje wieloletni plan budowy kapitału (cele kapitałowe, oczekiwana wielkość kapitałów, politykę dywidendową) w zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą *Strategii działania Banku Spółdzielczego w Rzeszowie na lata 2020 – 2023*, natomiast szczegółowe zamierzenia w tym zakresie ujęte są w *Polityce kapitałowej Banku*.
4. Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych (spadek kapitału, wzrost wymogów kapitałowych) na współczynnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.
5. Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci nadwyżki ponad wymagalny minimalny współczynnik kapitałowy oraz w postaci określonych w *Polityce kapitałowej Banku* planów awaryjnych zwiększenia kapitału.
6. Bank w rocznych planach finansowych uwzględnia gospodarkę kapitałem, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank kapitałów.
7. Strategia kształtowania kapitału podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.

3
12

8. Do funduszy własnych Banku zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013, zaliczamy Kapitał Tier I oraz uzupełniający Tier II. Na dzień 31.12.2022r. Kapitał Tier I stanowił 100% ogólnej kwoty kapitału wynosił 14 157,32 tys. zł. Bank Spółdzielczy w Rzeszowie buduje swoją bazę kapitałową w oparciu o kapitały najwyższej jakości Tier I – głównie w postaci funduszu zasobowego tworzono min. z podziału nadwyżki finansowej. Według stanu na dzień 31.12.2022r. Bank nie posiadał Kapitału Tier II.
9. Pozycje kapitału Tier I obliczone zgodnie z Rozporządzeniem CRR według stanu na dzień 31.12.2022r.:

Wyszczególnienie	Kwota zaliczana do kapitału	Udział %
Kapitał Tier I w tym:	14 157,32	100%
– Kapitał zasobowy	13 716,03	96,88%
– Fundusz ogólnego ryzyka	100,00	0,71%
– Fundusz udziałowy	304,30	2,15%
– Wartości niematerialne i prawne	-55,31	0,39%
– Fundusz z aktualizacji majątku i niezrealizowane zyski	92,31	0,65%
Kapitał Tier II w tym:	0	0,00%
Kapitał:	14 157,32	100%

VI. INFORMACJE DOTYCZĄCE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

- Metody wyliczania ekspozycji na ryzyko oraz minimalnych i dodatkowych wymogów kapitałowych zawiera obowiązująca w Banku *Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej*.
- Minimalne wymogi kapitałowe w Banku, obliczane na podstawie Rozporządzenia UE obejmują:
 - łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, wyliczany metodą standardową (Awr), pomnożony przez 8%, zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR;
 - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe (Rr),
 - wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (o ile Bank nie pomniejsza kapitału z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym – (Rza),
 - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – obliczany metodą bazowego (podstawowego) wskaźnika (Ro).
- Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku:
 - wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji kredytów (branż, zabezpieczeń, jednorodnego instrumentu),
 - wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w tym:
 - ryzyka przeszacowania,
 - ryzyka bazowego,
 - wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności,
 - wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego,
 - wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka biznesowego,
 - wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych niezidentyfikowanych ryzyk.
- W procesie szacowania wymogów dodatkowych wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.
- Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe na koniec 2022r.
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego obliczany jest metodą standardową. Na koniec 2022r. wyniósł 5 906,34 tys. zł, co stanowiło 81,83% wymogów regulacyjnych.

ms
ap
z

VII. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KONTRAHENTA

Nie dotyczy – na dzień 31.12.2022r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kontrahenta.

VIII. INFORMACJA DOTYCZĄCA BUFORÓW KAPITAŁOWYCH

1. Od 1 stycznia 2022r. Bank utrzymuje wymóg połączonego bufora, stanowiącego sumę obowiązujących buforów, tj.:
 - 1) bufora zabezpieczającego w wysokości 2,50%;
 - 2) bufora antycyklicznego – wskaźnik tego bufora dla ekspozycji polskich zgodnie z art. 83 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym wynosił 0,00%;Na dzień 31.12.2022r. Bank nie posiadał ekspozycji poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
 - 3) bufora ryzyka systemowego w wysokości 3,00% (zawieszony ze względu na sytuację pandemiczną).
2. Kwota bufora zabezpieczającego na dzień 31.12.2022 r. wyniosła 2 255,07 tys. zł.

IX. WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO

Nie dotyczy – Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

X. RYZYKO KREDYTOWE

1. Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie.
2. Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r. (tekst jednolity Dz.U. z 08.12.2015r. poz. 2066, z późn. zmianami) oraz z wewnętrzną procedurą zgodną z w/w Rozporządzeniem.
3. Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw.
4. **Ekspozycje kredytowe „poniżej standardu”** – są to ekspozycje obejmujące:
 - 1) ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza trzy miesiące i nie dłużej niż sześć miesięcy,
 - 2) ekspozycji względem dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji.
5. **Ekspozycje kredytowe „wątpliwe”** – są to ekspozycje obejmujące:
 - 1) ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek wynosi powyżej sześciu miesięcy i nie przekracza dwunastu miesięcy,
 - 2) ekspozycje względem dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa uległa znacznemu pogorszeniu, a zwłaszcza gdy ponoszone straty w sposób istotny naruszają ich kapitały.
6. **Ekspozycje kredytowe „stracone”** – są to ekspozycje obejmujące:
 - 1) ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza dwanaście miesięcy,
 - 2) ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno-finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalny uniemożliwiający spłacanie długów,
 - 3) ekspozycje względem dłużników w stosunku, do których ogłoszono upadłość lub w stosunku do których nastąpiło otwarcie likwidacji, z wyjątkiem, gdy następuje ona na podstawie przepisów o komercjalizacji prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych,

103
102

- 4) ekspozycje względem dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- 5) ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
- 6) ekspozycje względem dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

Dla wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli jest w należnościach zagrożonych.

7. Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego.

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowę bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej w odniesieniu do zaangażowania wobec jednego kredytobiorcy, zaangażowania wobec kredytobiorców w stosunku do których zaangażowanie przekracza 10% funduszy własnych, branż, zabezpieczeń, grup klientów, produktów i innych.

Działalność kredytową Banku cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka.

8. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczegółowego i ogólnego ryzyka kredytowego.

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczegółowego i ogólnego ryzyka kredytowego określa obowiązująca w Banku *Instrukcja Monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących*.

Bank tworzy rezerwy celowe oraz rezerwę na ryzyko ogólne.

Bank tworzy rezerwy celowe w odniesieniu do ekspozycji kredytowych oraz odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi, zaliczając je odpowiednio do:

- 1) kategorii „normalnych”, w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
- 2) kategorii „pod obserwacją”,
- 3) ekspozycji „zagrożonych”, w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwych”, „straconych”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych prawnych zabezpieczeń ekspozycji. Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznanym ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

W związku ze zmianami Ustawy o rachunkowości, w wyniku których kategoria „odsetki zastrzeżone” została zlikwidowana, wszystkie odsetki od należności kredytowych ujmowane są w rachunku zysków i strat. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, zmienionym Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 17 kwietnia 2020r. Bank tworzy odpis aktualizacyjny na odsetki od należności kredytowych. Wysokość odpisu tworzona jest zgodnie z ww. Rozporządzeniem.

XI. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy – Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

XII. KORZYSTANIE Z ECAI

Nie dotyczy – Bank nie korzysta z ratingów.

XIII. EKSPOZYCJA NA RYZYKO RYNKOWE

1. Zasady zarządzania ryzykiem walutowym opisane są w obowiązujących w Banku *Strategii Zarządzania ryzykiem* oraz *Polityce* i *Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym*.
2. W Banku prowadzona jest codzienna analiza limitów pozycji walutowych. Pomiar ryzyka walutowego dokonuje się z częstotliwością miesięczną. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są Zarządowi, Rada Nadzorcza Banku otrzymuje informację kwartalnie.
3. Bank prowadzi działalność walutową w zakresie: EUR - euro, USD – dolar amerykański, GBP – funt brytyjski oraz CHF – frank szwajcarski.
4. Według stanu na 31.12.2022r. ekspozycja Banku na ryzyko walutowe wynikała z utrzymywania otwartych pozycji walutowych, które tworzyły całkowitą pozycję walutową o wartości 35,27 tys. zł, która nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku (na dzień sprawozdawczy całkowita pozycja walutowa stanowiła 0,25% kapitału Banku). Taki poziom ekspozycji nie powodował konieczności obciążania kapitałów wymogiem z tytułu ryzyka walutowego.

XIV. EKSPOZYCJA NA RYZYKO OPERACYJNE

1. Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym opisane są w obowiązujących w Banku *Strategii Zarządzania ryzykiem* oraz *Polityce* i *Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym*.
2. Bank dokonuje pomiaru ryzyka operacyjnego z kwartalną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są kwartalnie Zarządowi, Rada Nadzorcza Banku otrzymuje sprawozdanie półrocznie.
3. Bank ogranicza ryzyko operacyjne m. in. poprzez limity rocznych strat z tytułu ryzyka operacyjnego, limit alokacji kapitału na ryzyko operacyjne, wskaźniki KRI. Ponadto w celu ograniczania ryzyka podejmowane są działania proceduralne, organizacyjne i techniczne.
4. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2022r. wyniósł 1 309,88 tys. zł, został wyliczony metodą podstawowego wskaźnika BIA i w pełni zabezpieczał Bank przed kosztami zdarzeń ryzyka operacyjnego.
5. Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez: identyfikowanie zdarzeń operacyjnych, ewidencjonowanie i analizę przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także przeprowadzanie odpowiednich szkoleń dla pracowników.
6. W badanym okresie nie wystąpiły zdarzenia operacyjne, w przypadku których należałoby podjąć szczególne działania naprawcze, a odnotowane zdarzenia i poniesione straty nie spowodowały wzrostu ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne. Poziom ryzyka oceniono jako niski.
7. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku wspierany jest przez system informatyczny AZRO.

Handwritten marks: a large blue flourish resembling a stylized 'B' or 'P', and a signature 'M 2022' in blue ink.

XV. EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM

Bank Spółdzielczy w Rzeszowie posiada ekspozycje kapitałowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz ekspozycje kwalifikowane jako dostępne do sprzedaży.

1. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wg stanu na 31.12.2022r.

Nazwa jednostki	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022r.
Bony pieniężne NBP	21 983,57
Obligacje BPS S.A	1 538,27
Obligacje skarbowe	39 671,55
RAZEM	63 193,39

2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wg stanu na 31.12.2022r.

Nazwa jednostki	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022r.
Akcje BPS S.A.	1 696,00
Udziały w BS Wielopole Skrzyńskie	100
Udziały w OST "Gromada"	12
Udziały w Rzeszowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej	1
Udziały w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	5
RAZEM	1 814,00

XVI. EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM

- Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej są opisane w obowiązujących w Banku *Strategii zarządzania ryzykiem, Polityce i Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej*.
- Przez ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej rozumie się obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów jak i wartości ekonomicznej, wynikające ze zmian stop procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych. Obejmuje ono ryzyko niedopasowania/przeszacowania, ryzyko bazowe i ryzyko opcji klienta.
- Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z częstotliwością miesięczną. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są miesięcznie Zarządowi i kwartalnie Radzie Nadzorczej Banku.
- Celem strategicznym Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej jest:
 - minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku,
 - zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

ms
gp

5. W celu zapewnienia realizacji wyniku z tytułu odsetek, założonego w planie ekonomiczno-finansowym Bank zmienia swoje narażenie na ryzyko stopy procentowej za pomocą określonych metod tj.:
 - 1) inwestowania (głównie poprzez sterowanie terminami zapadalności lokat o stałym oprocentowaniu deponowanych w Banku Zrzeszającym),
 - 2) kredytowania (ustalanie parametrów produktów kredytowych),
 - 3) finansowania zewnętrznego (polityka depozytowa),
 - 4) ustalania oprocentowania,
 - 5) zarządzania terminami przeszacowania stóp procentowych dla poszczególnych pozycji bilansu.
 6. Bank prowadzi bieżący monitoring kształtowania się najważniejszych rynkowych stóp procentowych, analizuje kształtowanie się oprocentowania poszczególnych, własnych produktów bankowych na tle stóp rynkowych oraz oferty konkurencyjnych banków oraz zarządza poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach, wysokości marży odsetkowej Banku.
 7. Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:
 - 1) metodę luki stopy procentowej (jako podstawowe narzędzie),
 - 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
 - 3) analizę podstawowych wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej,
 - 4) metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej Banku.
 8. W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:
 - 1) ryzyko bazowe,
 - 2) ryzyko przeszacowania (niedopasowanie terminów zapadalności / wymagalności),
 - 3) ryzyko opcji klienta.
 9. Analiza ryzyka stopy procentowej wykazała, iż na zmianę wyniku odsetkowego Banku największy wpływ ma ryzyko przeszacowania, z tytułu wysokiego niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami. Na dzień 31.12.2022r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) dla szokowego spadku lub wzrostu stóp procentowych w skali 12 miesięcy.
- W wyniku analizy stwierdzono:
- zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego na skutek zmian stóp procentowych o (-;+) 35 pb wyniosłaby (-) 473,33 tys. zł;
 - zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania spowodowana zmianą stóp procentowych o (-) 200 pb wyniosłaby (-) 1 663,43 tys. zł, natomiast o (+) 200 pb (+) 1 165,32 tys. zł;
 - ryzyko opcji Klienta wynika z wcześniejszej spłaty kredytów oraz zerwania depozytów terminowych przed umownym terminem wymagalności. Na dzień analizy wskaźnik zrywalności depozytów wynosi 1,07%, natomiast wskaźnik wcześniej spłaconych kredytów wynosi 0,22%.

Żadna z badanych relacji nie przekracza 5%, zatem nie występuje konieczność skorygowania podstawowej luki przeszacowania.

Miara wartości ekonomicznej Banku wyraża wrażliwość wartości rynkowej portfela bankowego na przesunięcie krzywej dochodowości w określonych przedziałach przeszacowania i reprezentuje koszt utraconych korzyści, wynikających z aktualnej pozycji stopy procentowej, które mogłyby powiększyć kapitał Banku. Maksymalny dopuszczalny poziom zmiany wartości ekonomicznej określony został jako 20% funduszy własnych. Do wyliczenia wykorzystania limitu Bank przyjmuje najbardziej skrajny wynik, na podstawie którego stwierdza się iż wykorzystanie limitu jest na poziomie 10,05%.

XVII. EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE

Nie dotyczy – Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

3
12

XVIII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRODZEŃ

1. Bank posiada przejrzystą politykę wynagradzania, która wynika z następujących procedur wewnętrznych: *Polityki wynagrodzeń, Regulaminu wynagradzania członków Zarządu, Regulaminu wynagradzania pracowników.*
2. Polityka wynagradzania w Banku określa zasady ustalania, wypłacania i monitorowania wynagrodzeń osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, w tym wynagrodzeń Zarządu.
3. Zgodnie z *Polityką wynagrodzeń*, do osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku zalicza się członków Zarządu.
4. *Polityka wynagrodzeń* podlega nadzorowi ze strony Rady Nadzorczej.
5. Wprowadzenie i stosowanie *Polityki wynagrodzeń* ma na celu:
 - prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
 - realizację strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczenie konfliktu interesów,
 - przyciąganie oraz zatrzymywanie wykwalifikowanych pracowników.
6. Bank prowadzi i realizuje politykę wynagradzania odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
7. *Polityka wynagrodzeń* obejmuje wyraźne wyodrębnione kryteria, na które składają się:
 - a) wynagrodzenie stałe (zasadnicze) – obejmujące stałe składniki wynagrodzeń, zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją,
 - b) wynagrodzenie zmienne – obejmujące zmienne składniki wynagrodzeń zależne od zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników lub innych czynników określonych w *Polityce wynagrodzeń*. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej zidentyfikowanej osoby.
 - c) łączna kwota wynagrodzenia zmiennego przyznanego pracownikowi, którego działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka nie może przekraczać równowartości w złotych 50 000 euro, ani jednej trzeciej łącznego wynagrodzenia.
8. Bank ustalił w *Polityce wynagrodzeń*, że maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym nie może przekroczyć poziomu 3,50. Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 28.01.2022r.
9. W Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń. Zgodnie z zapisem art. 9 cb ust. 1 ustawy Prawo bankowe, komitet do spraw wynagrodzeń działa w banku istotnym. Bank nie spełnia warunków istotności zawartych w art. 4 ust. 1 pkt 35) ustawy Prawo bankowe. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki wynagrodzeń. Rada Nadzorcza omawia w cyklach rocznych zagadnienia dotyczące oceny polityki wynagrodzeń.
10. W roku 2022 żaden z członków Zarządu nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

XIX. DŹWIGNIA FINANSOWA

1. Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących

m
op

instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.

2. Wartość wskaźnika dźwigni finansowej wyliczana jest zgodnie z artykułem 429 Rozporządzenia jako iloraz kapitału Tier I oraz miary ekspozycji całkowitej w sprawozdawczym dniu odniesienia.
3. Całkowita kwota ekspozycji obejmuje:
 - 1) transakcje finansowania papierów wartościowych;
 - 2) instrumenty pochodne;
 - 3) niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez uprzedzenia;
 - 4) pozycje pozabilansowe związane z finansowaniem handlu o średnim/niskim ryzyku;
 - 5) pozycje pozabilansowe o średnim ryzyku związane z finansowaniem handlu i pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranym finansowaniem eksportu;
 - 6) inne pozycje pozabilansowe;
 - 7) pozostałe aktywa.
4. Zgodnie z artykułem 499 ust.1 Rozporządzenia, wskaźnik dźwigni jest obliczany, przedstawiany w sprawozdaniu i ujawniany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier I (w pełni wprowadzona definicja), jak i według definicji przejściowej kapitału Tier I.
5. Bank oblicza i raportuje w sprawozdawczości obowiązkowej wskaźnik dźwigni na koniec każdego kwartału kalendarzowego.
6. Wartość wskaźnika dźwigni na 31.12.2022r. wyliczona zgodnie z art. 429 Rozporządzenia wynosiła:
 - 1) **7,71%** - wykorzystując w pełni wprowadzoną definicję Kapitału Tier I;
 - 2) **7,88%** - wykorzystując definicję przejściową Kapitału Tier I.
7. Proces zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej reguluje w Banku *Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej*.

XX. STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO

Bank nie stosuje metody IRB.

XXI. STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO

Bank stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

1. Pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków. Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z *Instrukcją Prawnych form zabezpieczenia wierzytelności*.
2. Pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych na podstawie Rozporządzenia 575/2013 UE. Bank zarządza ryzykiem związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, zgodnie z *Instrukcją Zarządzanie ryzykiem kredytowym*.
3. Techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z załącznikiem z Rozporządzeniem CRR .
4. W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia. Przyjmowane zabezpieczenia spełniają kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli.
5. Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:
 - 1) skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
 - 2) pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych,
 - 3) przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.
6. Zgodnie z *Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wierzytelności*, rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:
 - 1) weksel in blanco,

- 2) poręczenie bezksięgowe,
 - 3) hipoteka na nieruchomości niezamieszkałej,
 - 4) przeniesienie prawa własności rzeczy ruchomych,
 - 5) hipoteka na nieruchomości.
 - 6) hipoteka na użytkowaniu wieczystym,
 - 7) hipoteka na własnościowym spółdzielczym prawie do lokalu mieszkalnego.
 - 8) hipoteka na prawie do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową,
 - 9) hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
 - 10) zastaw rejestrowy,
 - 11) cesja wierzytelności,
 - 12) cesja z polisy,
 - 13) gwarancja lub poręczenie podmiotu o dobrej sytuacji finansowej,
 - 14) blokada lokaty złożonej w banku posiadacza ekspozycji kredytowej, oraz inne zabezpieczenia.
7. Bank nie dokonuje transakcji na instrumentach pochodnych.
 8. Mając na uwadze ograniczenie koncentracji ryzyka kredytowego wynikającego z zaangażowania w poszczególne grupy podmiotów, produktów, branż, zabezpieczeń, Bank monitoruje w trybie kwartalnym poziom wykorzystania limitów ograniczających nadmierną koncentrację portfela kredytowego.
 9. Bank ogranicza zaangażowanie w pojedynczy podmiot lub grupę podmiotów powiązanych poprzez wyznaczenie limitu koncentracji wobec klienta lub grupy podmiotów powiązanych.
 10. Bank monitoruje zaangażowania pod kątem przekroczenia 10% funduszy własnych Banku w stosunku do jednego podmiotu lub grupy podmiotów powiązanych i kontroluje określony przepisami Rozporządzenia i ustawy Prawo Bankowe limit koncentracji zaangażowań w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych w wysokości 23% kapitału Tier 1.
 11. W celu kontroli i ograniczania ryzyka koncentracji wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów tej samej branży Bank monitoruje i kontroluje branżę, poprzez ustanowienie limitów zaangażowanie na branżę, stosownie do związanego z nimi ryzyka.
 12. W ramach kontroli ryzyka koncentracji wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia, Bank ustanawia i monitoruje limity zaangażowania w poszczególne rodzaje zabezpieczeń, w tym zabezpieczenia w postaci hipoteki.

XXII. STOSOWANIE METOD ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO

Nie dotyczy – Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XXIII. STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO

Nie dotyczy – Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXIV. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOSCI – WG REKOMENDACJI P

1. Bank, w celu umożliwienia uczestnikom rynku dokonania rzetelnej oceny systemu zarządzania ryzykiem płynności oraz jego pozycji płynności, ujawnia następujące informacje zgodnie z przepisami Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków.
2. Podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia rozdzielanie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej oceny i kontroli ryzyka.

3. Szczegółowy zakres odpowiedzialności w zarządzaniu płynnością określa obowiązująca w Banku *Instrukcja zarządzania płynnością*.
4. Zarząd Banku i Rada Nadzorcza informowani są o ekspozycji Banku na ryzyko płynności w cyklach określonych w *Instrukcji System Informacji Zarządczej* (dalej „SIZ”).
5. Płynność finansowa Banku jest kształtowana głównie poprzez bazę depozytową podmiotów niefinansowych i depozyty jednostek samorządu terytorialnego oraz alokację nadwyżki finansowej po stronie aktywnej. Bank zakłada systematyczny wzrost poziomu środków pozyskiwanych od osób fizycznych, rolników i podmiotów gospodarczych. Rozwój akcji kredytowej uzależniony jest bowiem ściśle od poziomu stabilnych źródeł finansowania w Banku.
6. Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, w szczególności poprzez pozyskiwanie środków uznawanych przez Bank za stabilne źródło finansowania tak, aby możliwe było otwieranie po stronie aktywnej pozycji o dłuższym horyzoncie czasowym.
7. Bank dąży do takiego konstruowania produktów depozytowych, by właściwie zarządzać płynnością płatniczą przy jednoczesnym ograniczaniu uzależnienia od poszczególnych źródeł finansowania.
8. Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową ma charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych.
9. Bank jako członek zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości (dalej „Bank Zrzeszający”) nie ma dostępu do banku centralnego a w zarządzaniu płynnością jednostka centralna czyli Bank Zrzeszający odgrywa rolę równoważną bankowi centralnemu. Stąd polityka Banku w zakresie zarządzania płynnością wspomagana jest umową zrzeszeniową obejmującą w szczególności utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za banki spółdzielcze, finansowanie banków spółdzielczych w ciągu dnia operacyjnego poprzez zagospodarowywanie nadwyżek środków finansowych banków spółdzielczych poprzez przyjmowanie depozytów, sprzedaż bankom spółdzielczym bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym, dokonywanie zasileń i przyjmowanie odprowadzeń gotówki od banków spółdzielczych, udzielanie bankom spółdzielczym lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń, gwarancji bankowych i pożyczek podporządkowanych, administrowanie środkami zgromadzonymi na funduszach pomocowych, których zasady tworzenia i wykorzystania określają regulacje zrzeszeniowe.
10. Bank posiada również dostęp do finansowania płynności w ramach instytucjonalnego systemu ochrony, do którego należy – System Ochrony Zrzeszenia BPS.
11. Dodatkowe zabezpieczenie płynności wynika ze zrzeszenia się Banku w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie oraz Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank posiada zabezpieczenie w postaci lokat w Banku Zrzeszającym oraz potencjalną możliwość na zaciągnięcie pożyczek na rynku międzybankowym.

Na dzień sprawozdawczy maksymalny limit zaangażowania finansowego dla Banku w Banku Zrzeszającym wynosi 10 930,00 tys. zł. W przypadku wystąpienia potrzeby zapewnienia uregulowania płynności, Bank posiada możliwość uzyskania zewnętrznego finansowania.

12. Bank w dniu 31.12.2015 roku przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (dalej „System Ochrony”), którego zadaniem jest zapewnienie płynności i wypłacalności wszystkich jego uczestników. W ramach Systemu Ochrony banki tworzą, w celu zabezpieczenia płynności, fundusz zabezpieczający oraz lokaty obowiązkowe. Bank posiada zgromadzone środki w postaci funduszu zabezpieczającego w kwocie 26,16 tys. zł oraz środki depozytu obowiązkowego w wysokości 14 577,00 tys. zł.
13. W celu ograniczania ryzyka płynności i ryzyka finansowania w Banku funkcjonują limity pozwalające na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających generowaniu nadmiernego ryzyka. Podstawowymi limitami w tym zakresie są: wskaźnik pokrycia wpływów netto – LCR oraz wskaźnik stabilnego finansowania – NSFR.
14. Wskaźnik LCR na dzień 31.12.2022r. wyniósł 470,35% (wartość minimalna wynosi 100%).
15. Wskaźnik NSFR na dzień 31.12.2022r. wyniósł 168,35% (wartość minimalna wynosi 100%).
16. Informacje ilościowe w zakresie zarządzania ryzykiem płynności:

Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku

Nadwyżkę płynności stanowi suma pozycji bilansowych zaliczanych do aktywów płynnych.

Na dzień 31.12.2022r. pozycje te stanowiły:

- 1) gotówka w kasach i skarbcach Banku;
- 2) środki własne zgromadzone na rachunku bieżącym,
- 3) możliwy do wykorzystania kredyt w rachunku bieżącym,
- 4) płynne papiery wartościowe.

Łączna wartość nadwyżki płynności na dzień 31.12.2022r. wynosiła 67 367,20 tys. zł.

Przeprowadzone wg stanu 31.12.2022r. testy warunków skrajnych nie wykazały niedoboru środków w sytuacji kryzysowej. Wyniki testów wskazują, iż Bank jest w stanie utrzymać stabilną pozycję płynnościową w sytuacjach kryzysowych.

Urealniona luka płynności (dane w tys. zł) na dzień 31.12.2022r:

Wyszczególnienie	A'vista	Do 7 dni	Do 1 m-c	1-3 m-c	3-6 m-c	6-12 m-c	1-3 lata	3-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	Pow. 20 lat
Aktywa RAZEM	35 203	6 631	55 151	1 419	2 615	4 538	22 586	38 007	44 363	20 954	4 909
Aktywa RAZEM + Z.PZB	37 751	6 631	55 151	1 419	2 615	4 538	22 586	38 007	44 363	20 954	4 909
Pasywa RAZEM	35 096	9 515	10 840	13 900	14 412	20 512	20 456	33 941	39 090	17 928	17 928
Pasywa RAZEM + Z.PZB	40 225	9 576	10 967	14 531	14 580	22 534	20 815	33 941	39 090	17 928	17 928
LUKA	106	- 2 884	44 310	-12 481	-11 797	-15 974	2 131	577	4 066	3 026	-13 019
LUKA +PZB	- 2 474	- 2 945	44 184	-13 112	-11 965	-17 996	1 772	577	4 066	3 026	-13 019
LUKA skumulowana	106	- 2 777	41 533	29 052	17 255	1 282	3 412	3 989	8 055	11 081	-1 938
LUKA skumulowana +PZB	- 2 474	-5 420	38 764	25 652	13 687	- 4 309	- 2 537	- 1 961	2 105	5 132	-7 887
Współczynnik płynności	1	0,70	5,09	0,10	0,18	0,22	1,10	1,03	1,12	1,17	0,27
Współczynnik płynności skumulowany	1	0,94	1,75	1,42	1,21	1,01	1,03	1,03	1,05	1,06	0,99

XXV. INFORMACJE O SPEŁNIENIU PRZEZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ I ZARZĄDU WYMOGÓW OKREŚLONYCH W ART. 22AA USTAWY PRAWO BANKOWE

1. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Rzeszowie są objęci oceną w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia, odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków, dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny członków Rady Nadzorczej, oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu. Ocena ma charakter uprzedni przed powołaniem oraz następczy w trakcie pełnienia funkcji.
2. W roku 2022 dokonywana była:
 - wtórna ocena indywidualna odpowiedniości członków Rady Nadzorczej oraz kolegialna wtórna ocena odpowiedniości Rady Nadzorczej (kadencja 2018-2022),
 - pierwotna ocena indywidualna odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej w związku z wyborami na kadencję 2022-2026.

Ocena została dokonana zgodnie zobowiązującymi procedurami: *Polityka zapewnienia odpowiedności kandydatów/członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej oraz Polityka w zakresie oceny odpowiedności członków Zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku*.

W wyniku dokonanej oceny wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej, zgodnie z dokonaną oceną, spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

XXVI. INFORMACJE DOTYCZĄCE FINANSOWEGO WSPARCIA POCHODZĄCEGO ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

W roku 2022 Bank nie otrzymał finansowego wsparcia pochodzącego ze środków publicznych.

XXVII. INFORMACJE O ZAWARCIU UMOWY – ART. 141T UST. 1 USTAWY PRAWO BANKOWE

Bank nie zawierał umowy, o której mowa w art. 141 t ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

XXVIII. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W RZESZOWIE

Zarząd Banku Spółdzielczego w Rzeszowie niniejszym oświadcza, że ustalenia zawarte w *Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Rzeszowie według stanu na dzień 31.12.2022r.* są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Załącznik:

EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki na podstawie art. 447 (w tys. zł)

ZARZĄD Banku Spółdzielczego w Rzeszowie

Członek Zarządu

Grzegorz Falfus

Wiceprezes Zarządu

Monika Radawiec

Prezes Zarządu

Dorota Kanach

Sporządził: *Stanowisko ds. Analiz*
Rzeszów, 11.07.2023r.